

CZĘŚĆ I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

____/ 10 p.

1. Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

0.	Pisarz angielski Joseph Conrad naprawdę nosił nazwisko Korzeniowski.	<u>P</u>	N
1.	Korzeniowski nigdy nie opanował angielskiej wymowy.	P	N
2.	Po śmierci rodziców opiekowali się nim ciotka i wuj.	P	N
3.	Korzeniowski był uczniem gimnazjum w Krakowie.	P	N
4.	Od dziecka lubił czytać.	P	N
5.	Nie chciał iść do wojska, więc wyjechał do Francji.	P	N
6.	Pracował najpierw na statkach angielskich, a potem – francuskich.	P	N
7.	Kłopoty z paszportem uniemożliwiły mu pracę na francuskich statkach.	P	N
8.	Anglicy także nie chcieli go zatrudnić bez odpowiednich dokumentów.	P	N
9.	Korzeniowski zrezygnował z pływania, aby zająć się literaturą.	P	N
10.	Jego książki szybko przyniosły mu sławę.	P	N

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
P										

POPRAWNOŚĆ GRAMATYCZNA _____ / 55 p.

1. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami wyrazów podanych w nawiasach zgodnie z przykładem (odmiana rzeczowników i przymiotników).

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Liczba języków⁰ (języki)⁰ świata jest kwestią _____¹
(dyskusyjny)¹, choćby ze _____² (względ)² na płynne granice między
językiem a dialektem. Organizacja SIL International, zajmująca się
_____³ (badanie)³ rzadkich języków, w swojej wciąż aktualizowanej
_____⁴ (baza)⁴ Ethnologue podaje, że obecnie
_____⁵ (mieszkaniec)⁵ Ziemi posługują się 7097 językami.

Papua-Nowa Gwinea to kraj, w którym używa się aż 840 języków. Na różnorodność
_____⁶ (językowa)⁶ kraju wpłynęła topografia wyspy: góry z trudno
_____⁷ (dostępny)⁷ dolinami, dżungla i bagna oddzielały od siebie
poszczególne _____⁸ (plemię, l.mn.)⁸ tak skutecznie, że ludzie
mieszkający zaledwie kilka kilometrów od siebie mogli nie wiedzieć
o _____⁹ (istnienie)⁹ sąsiadów. Większością języków mówi tam mniej
niż 1000 _____¹⁰ (osoba)¹⁰, niektórymi – tylko kilka.

<http://www.focus.pl/czlowiek/10-pastw-z-najwikszy-liczb-jzykw-14338> [dostęp 24.03.2017]

2. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami zaimków osobowych i dzierżawczych zgodnie z przykładem.

_____ / 5 p. (10 x 0,5 p.)

Halo! Mów głośniej, wcale cię⁰(ty)⁰ nie słyszę! Twój⁰ (Twój)⁰ głos znika gdzieś
w chmurach! Co powiedziałaś? Że słyszysz _____¹ (ja)¹ dobrze? Słuchaj więc mnie
uważnie! Opowiem _____² (ty)² wszystko, tak jak zawsze opowiadałam
o _____³ (mój)³ przygodach! Po naszym spotkaniu, kiedy tylko wyszłam
z _____⁴ (twój)⁴ domu, zobaczyłam małego kotka. Miauczał tak rozpaczliwie, że
wzięłam _____⁵ (on)⁵ ze sobą. Po powrocie do domu postanowiłam nie pokazywać
nikomu _____⁶ (mój)⁶ nowego zwierzątka. Zamknęłam się
z _____⁷ (on)⁷ w pokoju. Jak sam wiesz, mam różne zwierzęta
w _____⁸ (swoj)⁸ pokoju, więc na widok nowego lokatora narobiły hałasu.
Oczywiście usłyszeli to _____⁹ (mój)⁹ rodzice. Musiałam długo _____¹⁰
(oni)¹⁰ prosić, żeby zgodzili się na jeszcze jedno zwierzątko!

3. Proszę uzupełnić tekst formą jednego z czasowników podanych w nawiasach zgodnie z przykładem (aspekt, czas).

_____ / 10 p. (10 x 1 p.)

Jedź sam, Filipku - ____**poprosiła**____⁰ (prosić/ poprosić)⁰ Natalia. [...]
 Dobra, to ja _____¹ (jechać/ pojechać)¹ do teatru.
 _____² (Oddawać/ Oddać)² sprzęt, a o ósmej czekam na ciebie
 w pizzerii – Filip _____³ (uśmiechać się/ uśmiechnąć się)³ raz jeszcze,
 jego czarne oczy błysnęły. Wciąż tylko czekam na ciebie. [...] A ty mi wciąż
 _____⁴ (uciekać/ uciec)⁴. Uciekaj, uciekaj. A ja cię kiedyś i tak
 _____⁵ (chwytać/ schwytać)⁵. [Ty] _____⁶
 (widzieć/ zobaczyć)⁶. [...] Filip _____⁷ (śmiać się/ zaśmiać się)⁷ krótko,
 błysnął zębami, _____⁸ (zatrząskiwac / zatrząsnąć)⁸ drzwiczki
 i _____⁹ (wystawiać/ wystawić)⁹ przez okienko osiem palców.
 Furgonetka warknęła i _____¹⁰ (odjeżdżać/ odjechać)¹⁰ [...].

Małgorzata Musierowicz, *Córka Robrojka*, Łódź 1998, s.98.

4. Proszę dodać odpowiedni prefiks do niepełnych form czasownika zgodnie z treścią zdania. Uwaga! Dwa prefiksy są zbędne.

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

o-, roz-, ~~od-~~⁰, prze-, nad, pod-, u-, za-

- 0.** Kilkakrotnie go zapraszali, ale zawsze ____mawiał.
 Kilkakrotnie go zapraszali, ale zawsze **od**mawiał.

1. _____pisałem się na kurs prawa jazdy.
2. Ten garnek jest za mały; muszę _____lać mleko do większego.
3. Byli takim dobrym małżeństwem, a teraz się _____chodzą.
4. Po namyśle _____znał, że miałaś rację.
5. _____szedł do mnie i zapytał o drogę.

5. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami, przekształcając wyrazy z nawiasów zgodnie z podanym przykładem (tworzenie i odmiana imiesłowów).

_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

___Budząc się___⁰ (kiedy budzę się)⁰ rano, zawsze słucham muzyki ___płynącej___⁰ (która płynie)⁰ z radia. Dlatego _____¹ (kiedy wstaję)¹ mam zawsze dobry humor. Niestety, zaraz potem zaczynają się reklamy, _____² (które psują)² ten humor. _____³ (Kiedy idę)³ do łazienki, jestem już w złym nastroju. Dodatkowo denerwuje mnie siostra, _____⁴ (która mówi)⁴ zawsze to samo: „idzie nasz skowronek!”. Zamykam wtedy szybko drzwi, bo nie lubię kobiet _____⁵ (które śmieją się)⁵ ze mnie.

6. Proszę przekształcić tekst tak, aby nie zmienił swojego znaczenia zgodnie z podanym przykładem (mowa zależna).

_____ / 5p. (5 x 1p.)

Paweł zapukał do drzwi sąsiadki i zapytał: **Można?**⁰ **Wejść!**⁰ – zawołała gospodyni i dodała: **Cieszę się z twojej wizyty**⁰. **Wieszam właśnie firanki**¹ – wyjaśniła. **Mógłbyś mi pomóc?**² **Tak, oczywiście**³ – odpowiedział Paweł. Sąsiadka bardzo się ucieszyła i, wskazując mu drabinę, powiedziała: **Bądź ostrożny**⁴ **I nie spadnij!**⁵

Paweł zapukał do drzwi sąsiadki i zapytał, **czy można**⁰. Gospodyni odpowiedziała, **żeby wszedł**⁰ i dodała, **że cieszy się z jego wizyty**⁰. Wyjaśniła, _____¹ i zapytała _____². Paweł odpowiedział, _____³. Ucieszona sąsiadka wskazała mu drabinę i powiedziała _____⁴ i _____⁵.

7. Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem. _____ / 5p. (5 x 1p.)

0. Choć brakowało nam czasu, często odwiedzaliśmy rodziców. (mimo)
Mimo braku czasu często odwiedzaliśmy rodziców.

1. Marysia bardzo mi pomogła i nie mam już problemów z matematyką. (dzięki)

2. Przed przyjazdem do Francji dobrze nauczyła się języka. (zanim)

3. Biegła szybko, kiedy poczuła nagły ból. (podczas)

4. Zapach lilii był tak silny, że zaczęłam kichać. (od)

5. Jeśli będziesz potrzebować, możesz użyć słownika. (w razie)

8. Proszę uzupełnić tekst poprawnymi formami liczebników i rzeczowników podanych w nawiasach zgodnie z przykładem. _____/ 5p. (5 x 1p.)

Na _____ **dwudziestym kilometrze** _____⁰ (20 + kilometr)⁰ autostrady A1 doszło do karambolu, w którym brało udział _____
 _____¹ (30 + samochód)¹. Na szczęście nikomu nic się nie stało, ale
 _____² (4 + pojazd)² nadają się wyłącznie do kasacji.
 W akcji przywracania porządku na drodze wzięły udział
 _____³ (2 + jednostka)³ straży pożarnej
 i _____⁴ (18 + policjant)⁴.
 Po _____⁵ (sześć + godzina)⁵ ruch
 na autostradzie powrócił do normy.

9. Proszę uzupełnić tekst odpowiednimi przyimkami zgodnie z przykładem. _____/ 5p. (5 x 1p.)

Lodowaty chłód przejął ją całą, _____ **od** _____⁰ bosych stóp _____¹ czubek głowy
 spowitej _____² złote loczki. Trzeba się ubrać. Nie warto nawet wchodzić
 _____³ kołdrę, i tak niedługo zadzwoni któryś z budzików. Ponieważ żaden z trzech
 chronometrów w domu Borejków nie był godzien pełnego zaufania, zamówiono jeszcze
 budzenie telefoniczne. Ale aparat telefoniczny psuł się _____⁴ Borejków również
 często jak inne mechanizmy, więc roztropniej było wstać. [...] Rozejrzała się teraz, szukając
 ciepłych skarpet. Niczego tu nie można było znaleźć _____⁵ porządkach, do jakich
 zapędziła młodsze siostry rozgorączkowana narzeczoną.

Małgorzata Musierowicz, *Pulpecja*, Łódź 1998, s.9.

CZĘŚĆ III. ROZUMIENIE TEKSTU PISANEGO _____ / 20 p.

1. Proszę przeczytać tekst, a następnie uzupełnić luki właściwymi wyrazami z ramki.
Uwaga! W ramce znajdują się dwa niepotrzebne wyrazy.

_____/ 10 p. (10 x 1 p.)

reżyser, obowiązek, nakręcono, okazji, ~~bowiem~~⁰, aktor, związku, cieszyła się, łączyła,
gigantyczne, niechęcią, dzieł, dokładnie

Rok 2016 był w Polsce rokiem Henryka Sienkiewicza, była to ____ **bowiem** ____⁰ setna rocznica śmierci pisarza. Rok 2017 natomiast – w _____¹ ze 160 rocznicą urodzin – został ogłoszony przez Sejm rokiem Józefa Konrada Korzeniowskiego. Książki Sienkiewicza są znane większości Polaków, choćby z adaptacji filmowych. _____² **bowiem** całą *Trylogię*, wielokrotnie – zarówno w Polsce, jak i na świecie – filmowano *Quo vadis*, popularne są dwie adaptacje powieści przygodowej dla dzieci *W pustyni i w puszczy*. Conrad natomiast nie jest tak dobrze znany. Licealiści mają _____³ przeczytać *Jądro ciemności*, książkę ukazującą Europejczyków w Afryce. Ta powieść stała się również inspiracją dla filmowców. W roku 1979 amerykański _____⁴ Francis Ford Coppola przeniósł akcję utworu w realia wojny wietnamskiej w filmie *Czas Apokalipsy*. Była to chyba najsłynniejsza adaptacja *Jądra ciemności*; następna – również amerykańska z 1993 roku – nie _____⁵ już takim zainteresowaniem.

Henryk Sienkiewicz był starszy od Josepha Conrada o 11 lat, można więc powiedzieć, że _____⁶ ich wspólnota pokoleniowa. Podobno jednak obaj panowie nie darzyli się sympatią i mówili o swojej twórczości z _____⁷. W „Polityce” z grudnia 2016 roku¹ czytamy: „Ich stosunki były prawie żadne. Spoglądali na siebie z krytycznym dystansem, nie komentowali swoich _____⁸, poprzestając na lakonicznych zarzutach [...] Nie wiemy, co _____⁹ czytali ze swoich powieści, ale niewątpliwie czytać musieli – nie było w tym czasie wielu Polaków, których twórczość budziłaby takie zainteresowanie w świecie – _____¹⁰ Sienkiewiczem, rosnące Conradem”.

¹<http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/1688232,1,joseph-conradkorzeniowski-pisarz-narodow-podbitych.read> [dostęp 3.04.2017]

2. Proszę uzupełnić zdania podanymi w ramce związkami frazeologicznymi w odpowiedniej formie. _____ / 5 p. (5 x 1 p.)

wziąć na języki, **kruszyć kopie**, coś na ząb, poruszyć niebo i ziemię,
zapiąć wszystko na ostatni guzik, ostatnia deska ratunku.

0. Jeśli tego nie chcesz, to nie! Nie ma o co _____ **kruszyć kopii** _____
1. Nie było już biletów, ale Maria _____,
żeby je zdobyć. I zdobyła!
2. Jestem taki głodny! Daj mi szybko _____.
3. Przed przyjazdem gości zrobiła zakupy, posprzątała mieszkanie, nawet kupiła
kwiaty, czyli _____.
4. Nikt nie może mi pomóc. Ty jesteś dla mnie _____
_____.
5. Ewa ostatnio tak dziwnie się ubiera i zachowuje, że koleżanki już
_____.

3. Proszę wybrać z ramki synonimy, które najlepiej będą pasowały do podanych
wyrażeń i wpisać je w odpowiedniej formie. Uwaga! Jeden wyraz jest zbędny.
_____ / 5 p. (5 x 1 p.)

przypadkowy, straszny, **interesujący**, poważny, krzykliwy, odważny, nieważny

0. ciekawa książka = _____ **interesująca książka** _____
1. śmiały chłopiec = _____
2. błahy problem = _____
3. piekielny upał = _____
4. przygodny znajomy = _____
5. jaskrawy kolor = _____

